

Slag om Boxtel

- Slag op 14 en 15 september 1794

Lezing 19 februari 2014

Dik Bol

- 62 jaar
- Met vroeg pensioen na werk in computer branche
- Opgegroeid in Geldrop
- Sinds 1988 in Boxtel



Tijdens mijn verhaal zijn vragen welkom

Heemkundekring Boxtel

- 150 leden
- 1941 opgericht
- Onderzoeken
- Kennis, Foto's en Verhalen
- 6 lezingen per jaar
- 2 Excursies jaarlijks (o.a. Moresnet)
- Geen plichten

Grafheuvel
12 Redoutes uit 1839
Airbornes Kampina
Pierre Janssen
Www.heemkundeboxtel.nl
0016.filmenfotobank-nb.nl



The screenshot shows the website for Heemkundekring Boxtel. The header includes the organization's logo, a stylized windmill, and the name 'Heemkundekring Boxtel'. Below the header is a navigation menu with 'Klik voor START'. The main content area features a large welcome message: 'Welkom op de site van de Heemkundekring Boxtel'. Below this, there is a paragraph of text: 'Op de foto's hieronder tonen wij een heel kleine selectie uit onze rijke historie van excursies, activiteiten, lezingen etc. Klikken op één van de grote foto's stuurt U naar de desbetreffende fotoserie / activiteit. Klik linksboven op de knop "Klik voor START" om onze site verder te gaan verkennen.' A large photo shows a group of people looking at a document. The sidebar on the left contains a search bar with the text 'type zoektekst' and a 'Zoeken in deze sit' button. Below the search bar are links for 'Laatste Nieuws', 'Sheets Jaarvergaderi', 'Lettergrootte', and 'Zoekwolk'.

<http://www.caseshotpublishing.com/shop/>

Engels boek over de slag

Veel bronnen op internet
Nederlands, Frans, Engels, Duits

Gamers
Living historie spelers



WELLINGTON'S FIRST BATTLE

COMBAT AT BOXTEL

15th SEPTEMBER 1794

A GUIDE FOR MILITARY HISTORIANS AND
WARGAMERS

GARRY DAVID WILLS

CASESHOT
PUBLISHING

Slag om Boxtel 1794 samenvatting

- Ten onrechte onbekend
- 14 sept Fransen veroverden Boxtel
- Hollandse & Hessische troepen werden verjaagd

Slag om Boxtel 1794 samenvatting

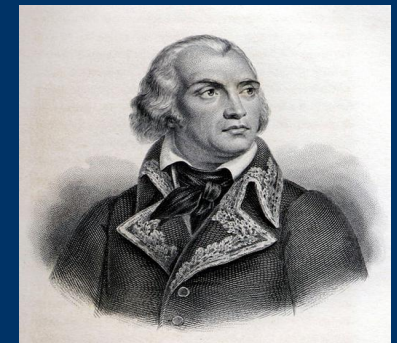
- 15 sept Engelse tegenaanval vanuit Schijndel
- In Schijndel streed de Duke of Wellington
- De lessen die hij hier leerde hielpen hem om 20 jaar later de slag van Waterloo te winnen van Napoleon

Presentatie volgorde

- Franse invalshoek Napoleon
 - Engelse Duke of Wellington
 - “Hollandse” troepen
 - Gebeurtenissen op 14 en 15 sept 1794
 - Burgers van Boxtel
 - “Tommies”
-
-

Frans invulshoek

- 14 juillet 1789 Bestorming Bastille
- 1794-1795 Noord-leger olv Pichegru veroverd België en Nederland



Pichegru 1761-1804



- Begin 1795 vlucht stadhouder Willem V naar Engeland
- Bataafse Republiek
- Einde macht van de adel
- Fransen kiezen Napoleon als hun leider
- 7 verschillende coalities bestrijden Napoleon



Val van Napoleon

- 1814 Verbannen naar Elba
- 26 feb 1815 Ontsnapping Elba
- 18 juni 1815 slag Waterloo

Engelsen olv Duke of Wellington
geholpen door Nederlanders en Pruisen



Vernieuwingen

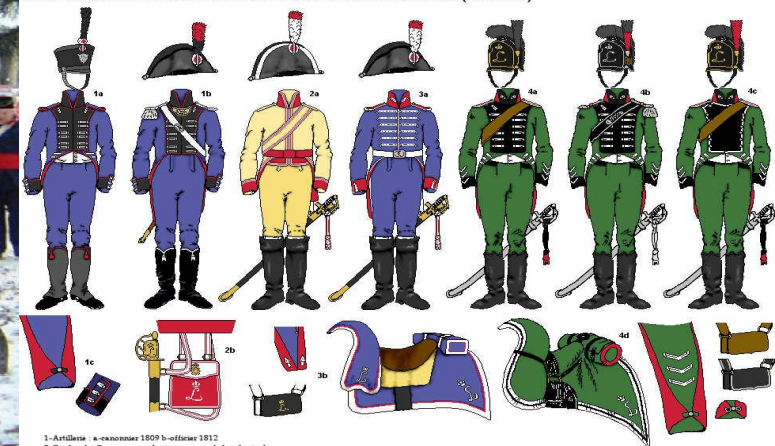
- Standenverschil opgeheven
 - Democratie
 - Dienstplichtigen iplv huurlingen
 - Wegverkeer rechts rijden
 - Metriek stelsel
 - Register van Burgerlijke stand, achternaam
 - Onderwijs gezondheidszorg voor gewone burgers
 - Carrière obv kundigheid en niet langer afkomst
 - Grotere landen iplv kleine vorstendommen
-
-

Kleurrijke uniformen

- Herkenbaarheid vriend en vijand
- Trots
- Eer
- Middel tegen desertie



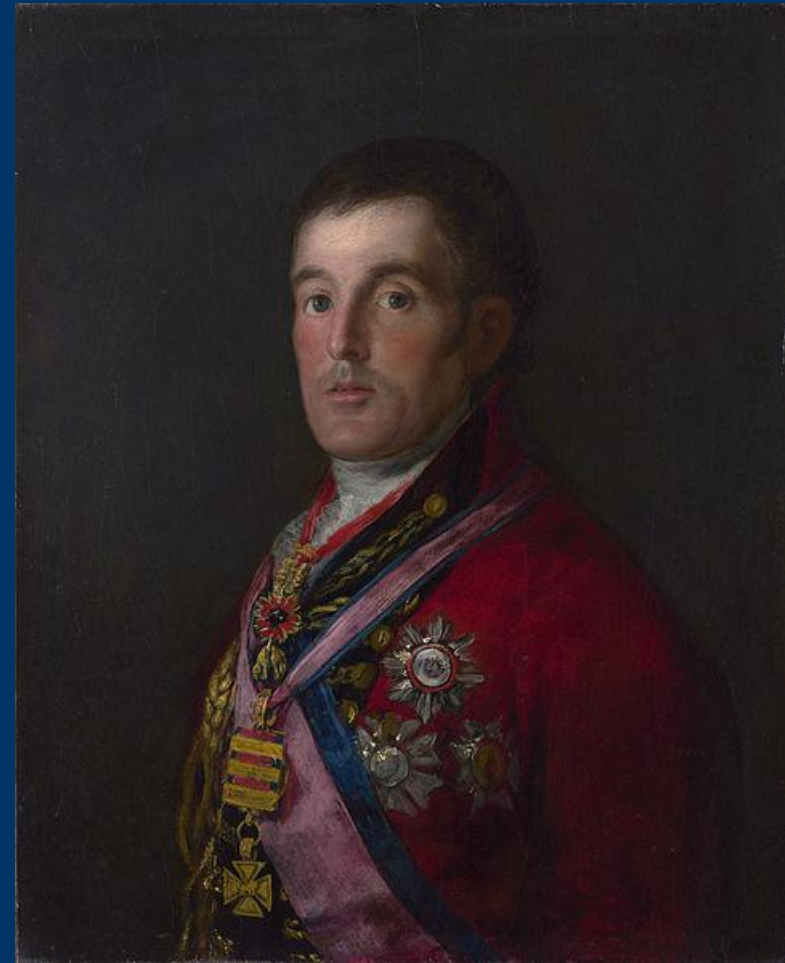
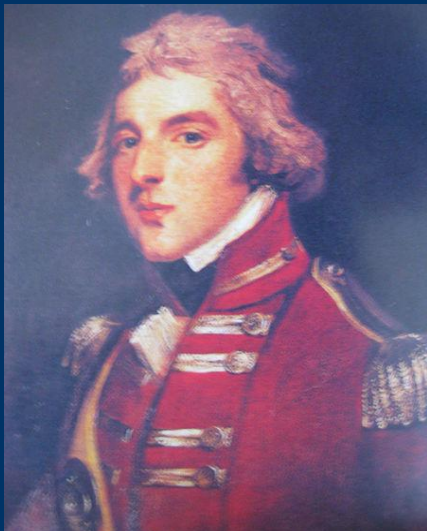
leD02 - Artillerie et cavalerie du Grand-Duché de Hesse-Darmstadt (1806-1814)



1-Artillerie a-canonnet 1809 b-officier 1812
2-Châles du Corps en grande tenue a-garde b-sabretache
3-Cadets du Corps en tenue de campagne(sans cuissasse) a-garde b-étroussis, gibernes et shabraque
4-Régiment de cheval-légers a-cavaler b-officier c-trompette d-shabraque, étroussis et gibernes

Duke of Wellington

- Tegenhanger van Napoleon
- 1er
- 1769 geboren Arthur Wesley
- 1798 werd achternaam Wellesley
- 1815 werd hij Duke of Wellington
- Vocht in veel Napoleontische oorlogen
Ceylon, Spanje, India



Duke of Wellington

- Engelsen en Ieren zijn dol op hem
- The Iron Duke

- Oostenrijk, Groot Brittannië en Nederland vormden coalitie tegen Fransen
- Zijn eerste veldslag tussen Schijndel en Boxtel op 25 jarige leeftijd
- Eerste slag groot verlies
- Duke schreef later dat hij in Brabant het meeste geleerd had in zijn loopbaan



Duke of Wellington (Arthur Wesley)

- Leerschool om Slag bij Waterloo te winnen
- Vijandigheid bevolking
- Orders van bovenaf
- Aftocht gedisciplineerd uitvoeren



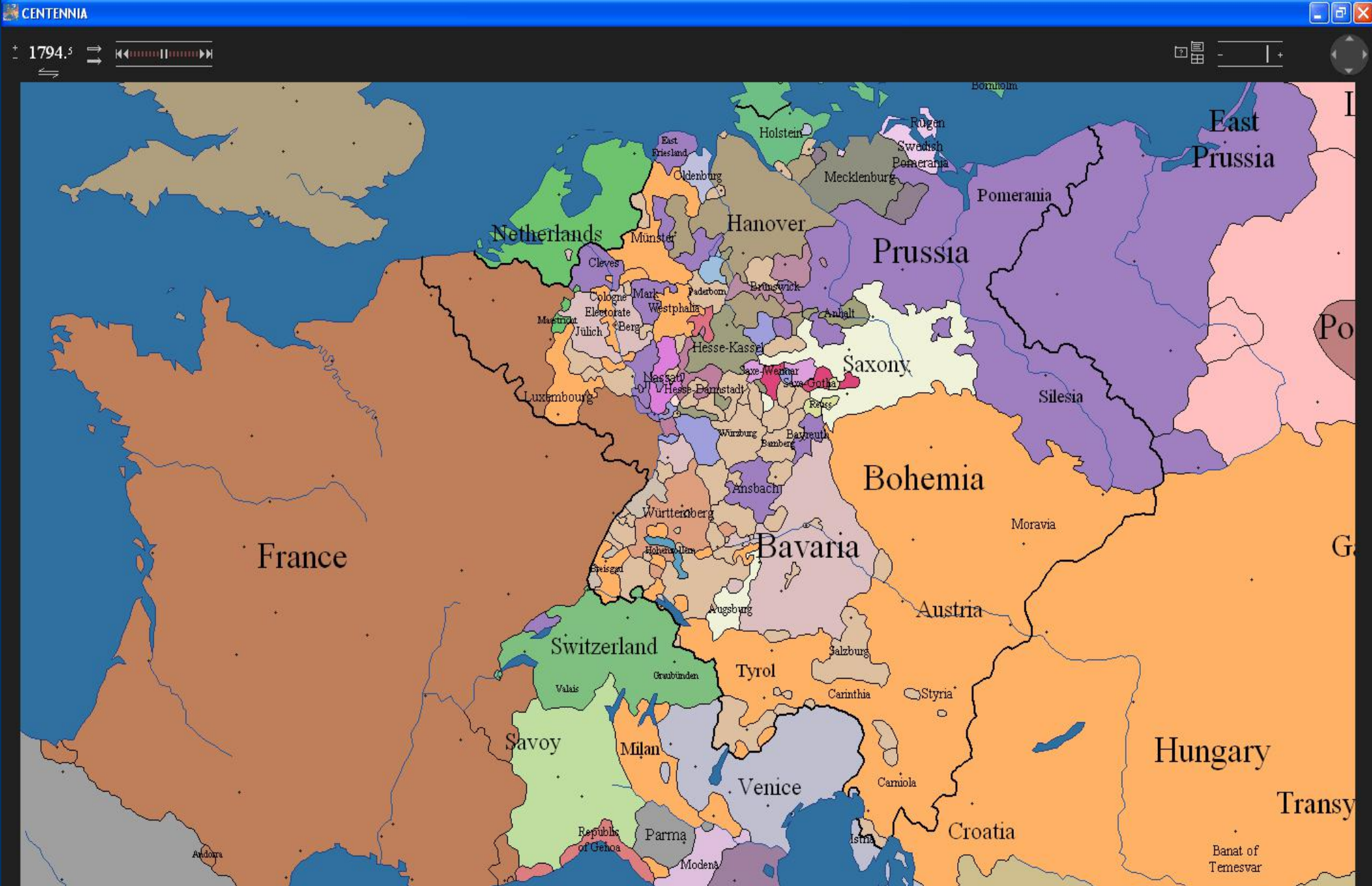
Hollandse troepen

- Sinds 1629 bezet
- Tegenstelling Holland <> Brabant
- Leger van Holland bestond voornamelijk uit huurlingen
- Patriotten waren tegen regerende stadhouder
- Kaartmaker Hendrik Verhees was ook patriot
- Bevolking ontevreden
- Huurlingen van Hollanders waren ondervoed
- Ze aten mee van akkers en vee
- Veel Duitsers uit Hessen, Hannover, Pruisen



Stadhouder Willem V

Duitsland heel anders dan wij kennen



Strijdende partijen

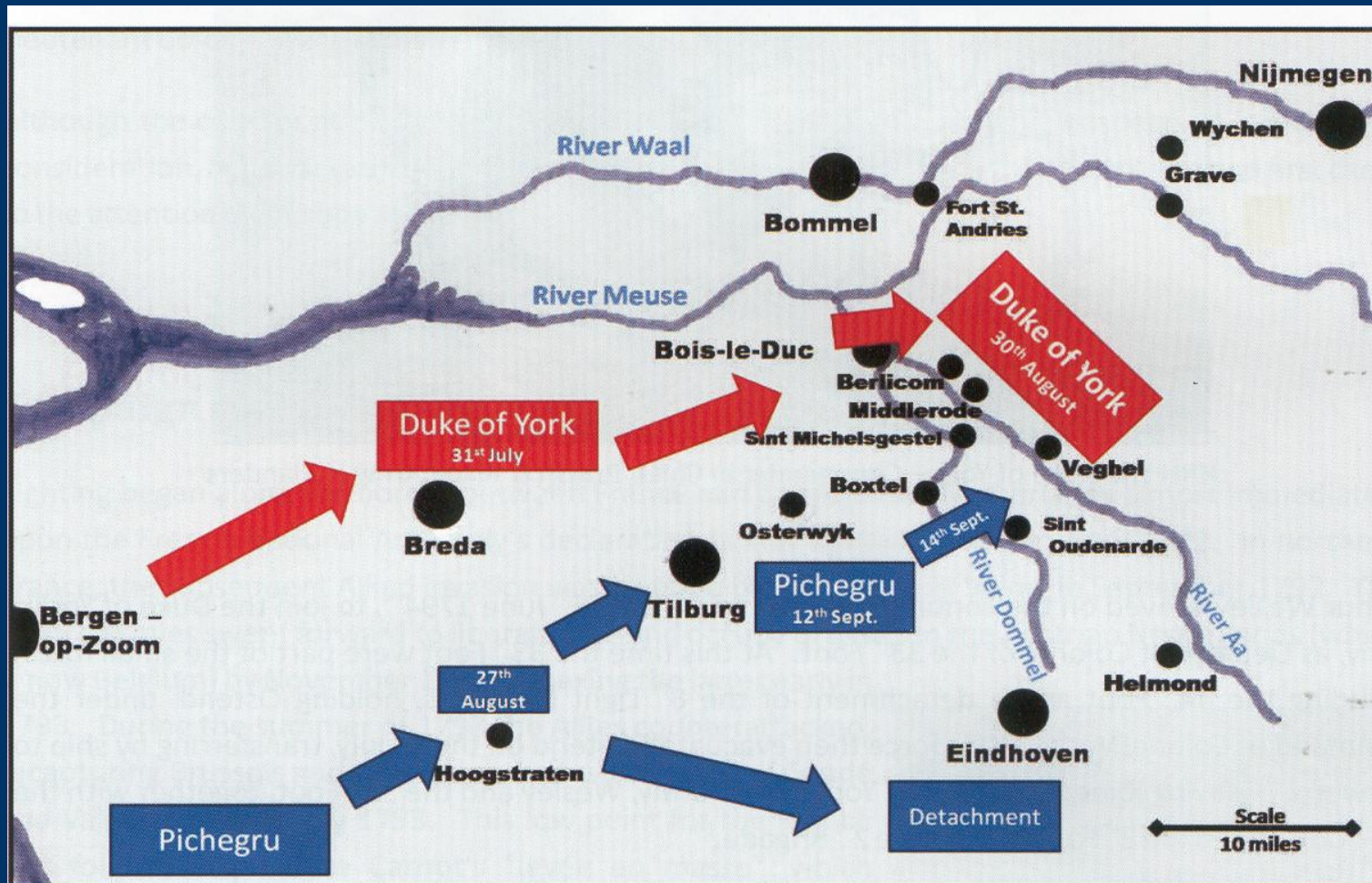
Verdediging van ons land:

- Hollanders met ingehuurde Duitsers, Zwitsers, Denen etc.
- Te hulp geschoten Engels leger
Tezamen geallieerden of coalitie genoemd

- Franse aanvallers
-
-

Voor 14 september

- Staatsen Hessen Hannoverse 12.000
- Engelsen komen met groot leger helpen 41.000
- Revolutionaire leger 55.000 Doel Den Haag en Amsterdam



Movements of the Principal Armies, July – September 1794

s-Hertogenbosch



15 sept

14 sept



Zondag 14 september

- Dommelbruggen waren al afgebroken
 - Korte strijd
 - 15 uur Dommel overgestoken
 - 18 uur 1500 Duitsers gevangen
 - Chaotische vlucht
 - Smalle weg met sloten ernaast te smal voor paarden en voetsoldaten
 - Heult en Selissen houden het langst stand
 - Burgers waren tegen Hollanders (Duitsers, Engelsen)
 - Voor vrijheid gelijkheid broederschap
 - Duitse troepen ondervoed
 - Chassé en Daendels spraken Nederlands (geb Tiel resp Hattem)
 - Spraakverwarring binnen coalitie onder Duke of York
-
-

Zondag 14 september

- Geen heldhaftige slag
- Alle bezetters chaotisch gevlucht

Boxtel

- 265 musketkogels nabij Halse Barrier
- Ronde en cilindervormige



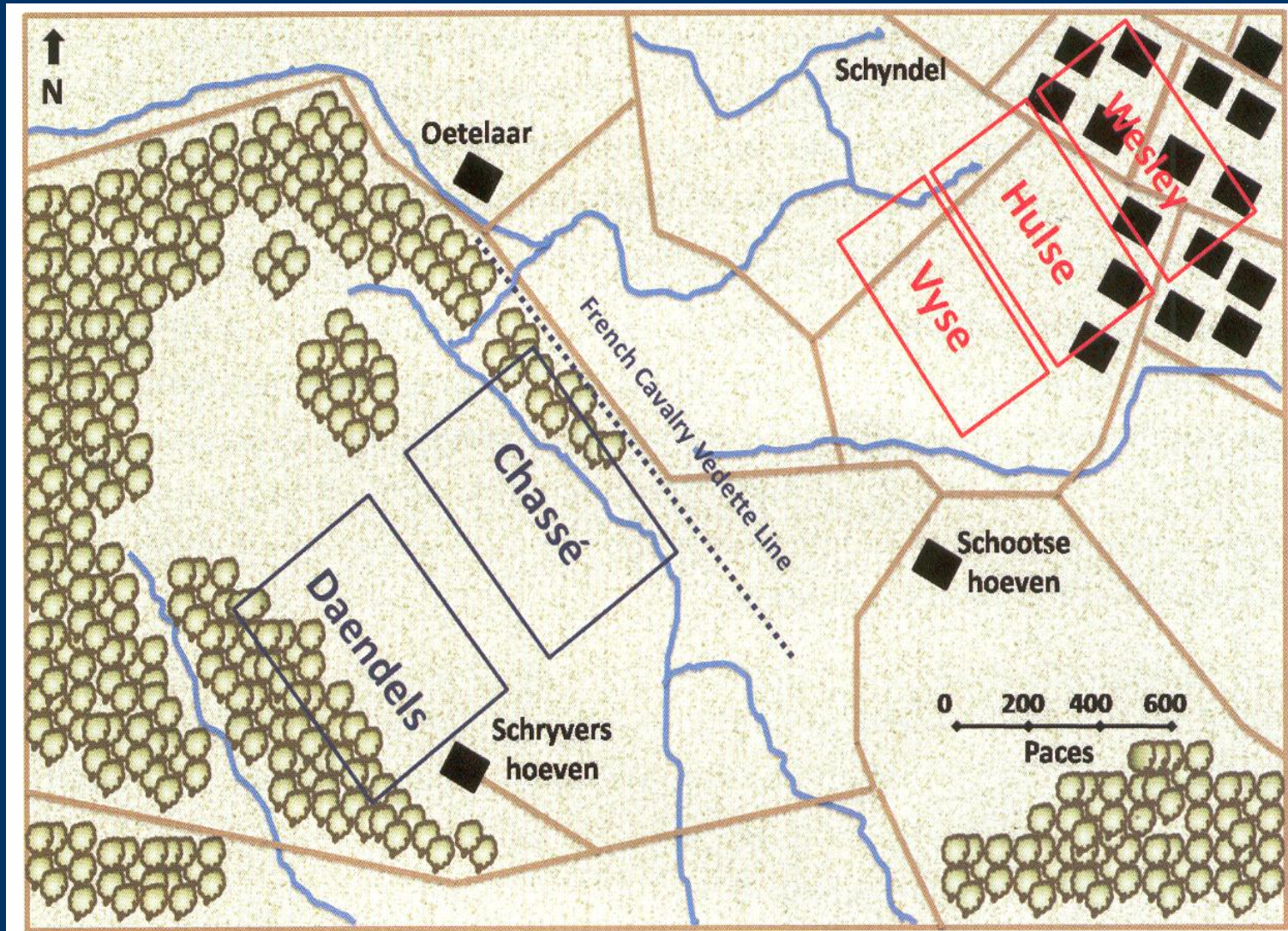
Kaart van een Duitse militair



Jetzt trocken

wolfswinkel

15 september tegenaanval door Engelsen
5 divisies van circa 1000 soldaten



Maandag 15 september

Firefox

An accurate and impartial nar... x NGA: GNS Home x +

http://www.archive.org/stream/accurateimpartia00offi#page/72/mode/2up

Search inside GO

An accurate and impartial narrative of the war
On openlibrary.org

(72)

Those places which cost us such labour and blood,
Which for months all attacks might have brav'd and
withstood,
Be it told to the Keyfirs' eternal disgrace,
Experienc'd once more the fraternal embrace.
At Valenciennes, new works to encrease its defence
Had been made, at a great, an enormous expence.
Rich stores of all kinds, heavy guns, ammunition,
Thus made in an instant a fatal transition ;
As if we the fortrefs on trust had receiv'd,
To improve, and be then of our burthen reliev'd.
On Boxel* our foes pour'd *en masse* in such force,
That DYKES and MORASS fail'd to alter their course,

* The French having pass'd the morafs of Piel, deemed an insuperable barrier between the contending powers, a sudden attack was made upon all the posts on the right of the Duke of YORK's army on the 14th of September, when that of *Boxtel*, the most advanced, was forced, with a loss of 1,500 of the Hesse Darmstadt troops, who were completely furrounded. As the whole line of posts was untenable, while the enemy remained in possession of Boxel, a position completely commanding the river *Dommel*, which runs immediately to the town, by *Fort Isabelle*, it was thought necessary to retake it; and the reserve was accordingly detached for that purpose, composed of the Brigade of Guards, and Twelfth, Thirty-third, Forty-second, and Forty-fourth Regiments of the Line, with cavalry and artillery. At day-break on the 13th, General ABERCROMBIE having reconnoitered, found the enemy so strongly posted, that he did not venture to risk the attack without positive orders from the Commander in Chief; and upon his sending back to his Royal Highness for instructions, he was directed to persist in the attack, but not to proceed further than he thought prudent. In front, and inclining to the left of ABERCROMBIE'S corps, which had advanced through *Schyndel*, was a plain skirted by a thick plantation of firs, in which the French had constructed several masked batteries. The Coldstream Battalion of Guards had been left on picquet at *Erp*, a village on the river *Aa*, between Bois le Duc and Helmont. The Cavalry, First and Third Guards, with the Thirty-third, and Forty-fourth Regiments of the Line, pushed on towards the point of attack, the Twelfth and Forty-second, remaining in reserve in and near

(73)

And on Hefsmans's position so rapidly fell,
That they clear'd in an instant the banks of Dommel.
We therefore determin'd a charge a l'Anglois,
Should in their turn soon force them to scamper away.
ABERCROMBIE led on the reserve, and we hear
Was afflied by hints from the fam'd bombardier!
But feeling their pulses we presently found
Them, "*en assez grand nombre*" and shifted our ground.

Schyndel. Some French Hussars shewed themselves boldly on the level ground, as a lure to the British Cavalry, and retreating before them, dispersed when they had drawn our unwary squadrons within reach of their batteries, which immediately opening upon them, they sustained some loss before they could possibly fall back. Gen. ABERCROMBIE having little doubt by this time, of the proximity of the French Grand Army, conceiving he had obeyed his orders in the fullest extent, by advancing as far as prudence would justify, determined to recall his troops, and to retreat within the British Lines of encampment. Capt. *Brislow* of the First Guards, having been previously sent with a Company of his Regiment to bring off a French gun, which annoyed one of the Battalions, found himself consequently advanced in front, when the orders for this retrograde movement were issued, and unable to join the reserve in time, was taken prisoner.

Mistaken unfortunately for an Emigrant, (for the Hussars had torn off the lappels of his coat, in their hurry to secure the lace,) Capt. *Brislow* was harshly treated, till he reached the main body of *PICHEROU'S* army, when that General afforded him every protection in his power. Capt. *RUTHERFORD* of the Engineers, Assistant Deputy Quarter-Master General, had also fallen into the hands of the Republicans, previous to the attack, when reconnoitering the post. Lieut. *EUSTACE* of the Twelfth Foot was missing, six rank and file were killed, two serjeants, twelve privates wounded, four serjeants, one drummer, and sixty-four rank and file missing. One of the Regiments of Irish Light Dragoons, threw the First Guards on their retreat into some confusion, owing to the extreme narrowness of the road. Fortunately the Thirty-third Regiment was formed in their rear, and opening to allow them to pass, wheeled up, and instantly throwing a few cool and well-directed volleys into the enemy's squadrons, obliged them to decamp precipitately, enabling ABERCROMBIE to retire without further molestation.—Failing in this attempt to retake Boxel, the Duke's army moved that *very night* towards *Grave*.

Engels ooggetuigenverslag

Abercrombies troepen liepen door Schyndel en kwamen bij een vlakte die omzoomd werd door dennebomen, waarin de Fransen verschillende batterijen verborgen opgesteld hadden.

Enkele Franse Huzaren lieten zichzelf brutaal zien in het veld, als een valstrik voor de Britse cavalerie. De Fransen trokken terug zodra onze onvoorzichtige ruiters binnen het bereik van de kanonnen kwamen. Hun kanonvuur leverde diverse verliezen op voordat ze een veilig heenkomen konden zoeken.

Tegen de middag besloot generaal Abercrombie terug te gaan naar Middelrode. Het regiment van de Ierse lichte dragonders bracht verwarring bij de First Guards tijdens onze terugtocht. De smalheid van de wegen verergerde de problemen. Gelukkig formeerde het 33e Regiment een duidelijke linie die de vijand op afstand hield en eigen troepen door liet.

Franse getuige

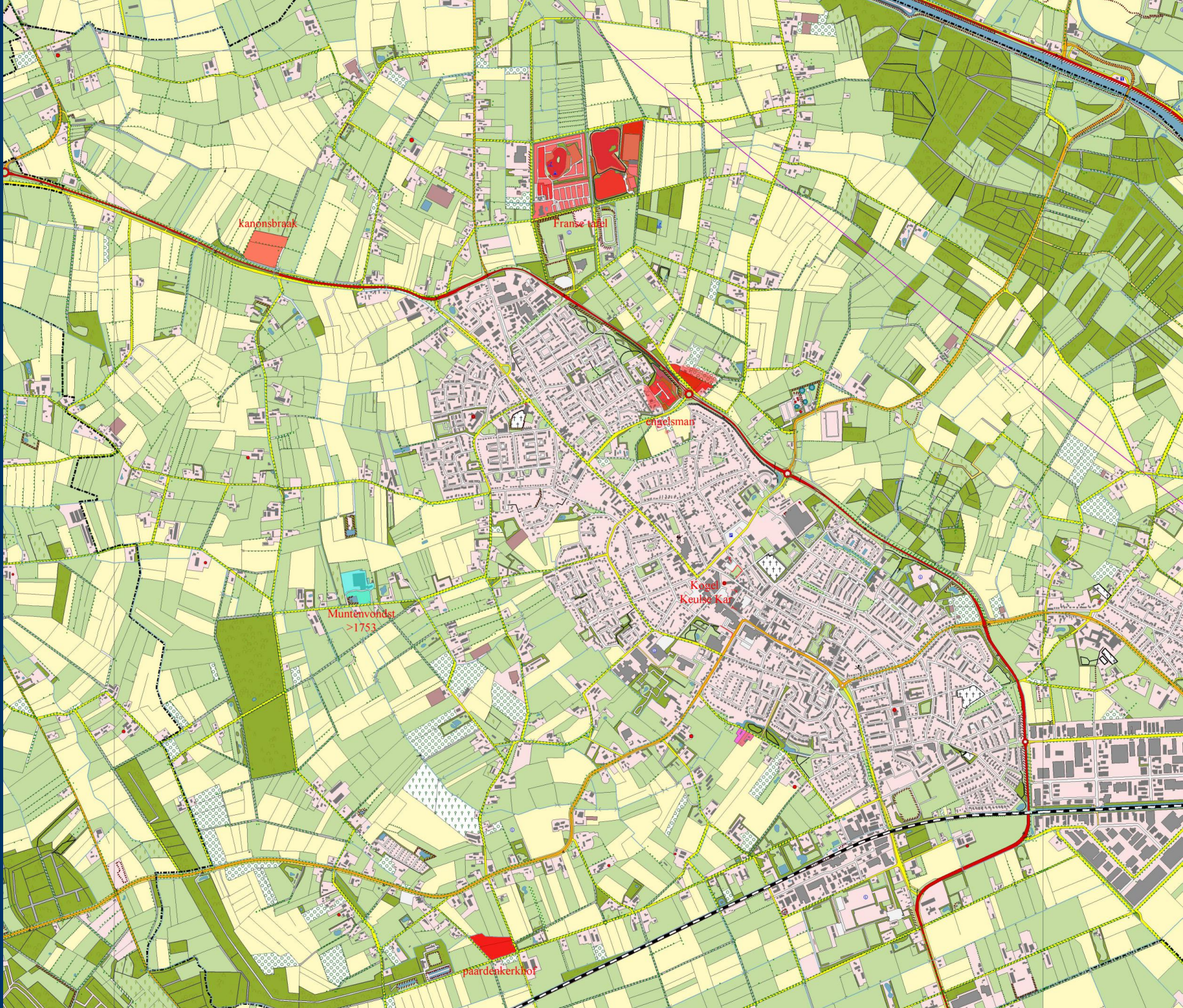
Bellegarde en Lacourbe: Vanochtend stuitte onze verkenningsgroep van ongeveer 800 man op een macht van 5000 Engelsen. Ze waren op weg om Boxtel opnieuw te bezetten. Maar opgetogen door ons geluk van gisteren (1500 gevangenen gemaakt) hebben onze troepen hen dermate onstuimig bestookt, dat angst en verwarring zich snel van hen meester maakte. Ze hebben hun reisdoel snel laten varen en sloegen op de vlucht.

De Engelse macht won terrein op de Fransen. We moesten een geladen kanon achterlaten. Om te voorkomen dat de Engelsen het zouden gebruiken is een van onze ruiters afgestapt, heeft het kanon gericht en met zijn pistool ontstoken.

Deze gewaagde beweging zorgde voor verwarring bij de Engelsen. Onze Huzaren verdeelden een Engels regiment dragonders. Marulaz achtervolgde de vijand tot ergens in de buurt van 's-Hertogenbosch. Daar vuurde de vijand pas terug, maar Marulaz veroverde het vooruit geschoven fort en nam de commandant gevangen.

Aantallen

- Aantallen soldaten waren schattingen
 - Vaak overdreven, soms te laag geschat
 - Boxtel 2500 inwoners
 - Schijndel 3000
 - s-Hertogenbosch 12.000
 -
 - Franse Noordleger 72.000 man, 18.000 paarden 304 kanonnen
 - Engelsen en coalitie in Middelrode 40.000 man
-
-



kanonsbraak

Franse taal

Engelsman

Kogel
Keulse Kar

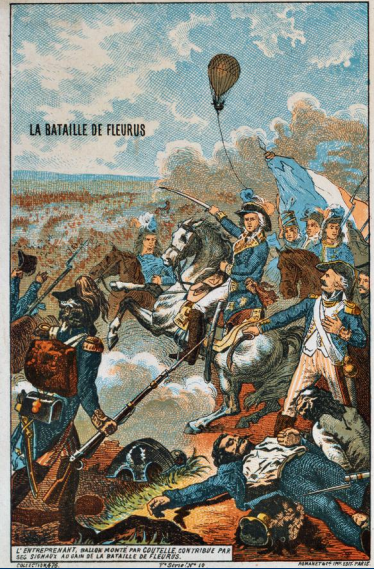
Muntvondst
>1753

paardenkerkhof



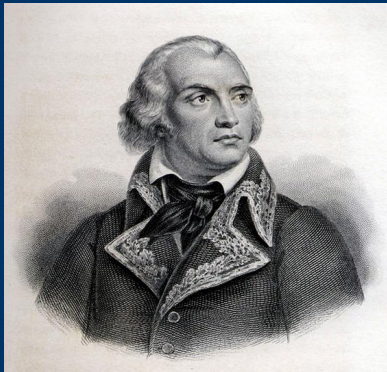
Battle of Boxtel

- Twee locaties
- 14 september nog weinig details
- Vooral 15 september was een SLAG
- Locatie tussen Boxtel en Schijndel
- Doel was terug veroveren van Boxtel

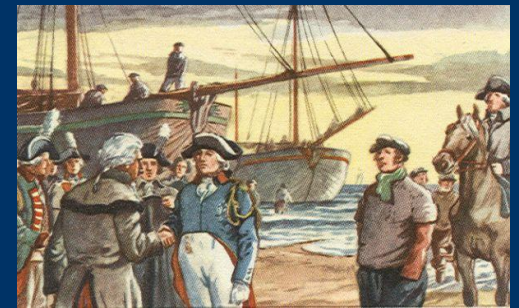
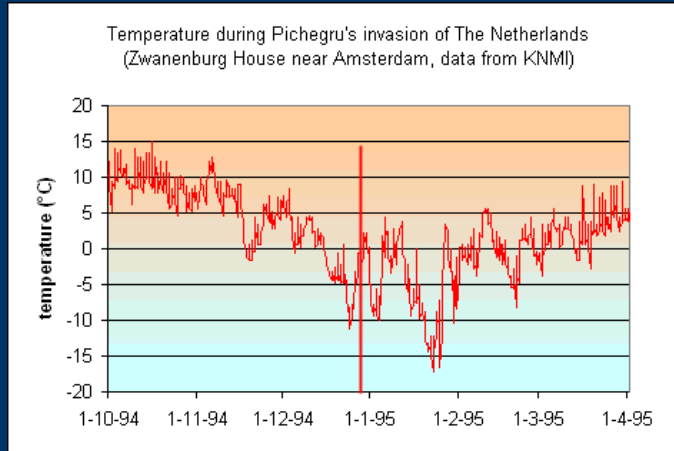


Verloop vd strijd

- 24 juni 1794 Slag bij Fleurus
- 14 september Boxtel
- 15 september Schijndel
- 9 oktober Den Bosch ingenomen
- 18 oktober Nijmegen
- 28 december Maas en Rijn
- 18 jan stadhouder Willem V Scheveningen 22 vissersboten
- 19 jan 1795 Utrecht
- 20 jan Amsterdam



Pichegru



Tom mies

- Tommy Atkins
- Drie zware wonden
- “It's all right sir. It's all in a day's work”
- Later gebruikt Wellington Tommy als koosnaam
- In 1e wereldoorlog veel gebruikt in loopgraven
- Grote binding met Schijndel



Jerry

- In 1e wereldoorlog The Germans
- Gerry of Jerry
- WO 2 Jerrycan
- Tom and Jerry sinds 1940

